

Cirkulære om

Senior- og fratrædelsesordninger

2005

Cirkulære af 7. oktober 2005

PKAT nr.

J.nr. 05-347-37

Perst.nr. 050-05

Indholdsfortegnelse

Cirkulære

1. Indledning	3
2. Generelle bemærkninger	3
3. Seniorordninger	4
4. Lokal finansiering af seniorordninger	6
5. Mulighed for efterløn, delpension mv.	7
6. Frivillige fratrædelsesordninger	7
7. Betaling for seniorordninger	9
8. Betaling for frivillige fratrædelsesordninger	9
9. Ikrafttræden	11

Aftalen

Kapitel 1. Aftalens dækningsområde	13
Kapitel 2. Gradvis tilbagetrækning	13
Kapitel 3. Fastholdelse	15
Kapitel 4. Frivillig fratræden	15
Kapitel 5. Ikrafttræden og opsigelse	19

Bilag 1: Satser for køb af pensionsalder for tjenestemænd født før 1.7.1939 ... 21

Bilag 2: Satser for køb af pensionsalder for tjenestemænd født før 1939-44.... 23

Bilag 3: Satser for køb af pensionsalder for tjenestemænd født 1944 - 25

Cirkulære om senior- og fratrædelsesordninger

(til samtlige ministerier mv.)

1. Indledning

Finansministeriet og centralorganisationerne har den 5. oktober 2005 som led i aftaleforhandlingerne indgået en revideret aftale om senior- og fratrædelsesordninger. Aftalen er optaget som bilag til cirkulæret.

I forhold til de hidtil gældende regler er der alene tale om justeringer for så vidt angår aftaler om frivillige fratrædelsesordninger, hvor der er indført større fleksibilitet i sammensætningen af fratrædelsesordninger.

Samtidig indeholder denne aftale de ændringer, som - med virkning fra 1. april 2005 - blev aftalt i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2002, jf. cirkulære om senior- og fratrædelsesordninger af 21. november 2002.

Seniorordninger kan etableres, når ansættelsesmyndigheden vurderer, at det vil være muligt og hensigtsmæssigt at etablere en seniorordning for den enkelte ansattes gradvise tilbagetrækning i form af aftrapning i tid (deltid) og/eller aftrapning i job/charge (retræte).

Endvidere kan aftalen anvendes til at etablere fratrædelsesordninger i de tilfælde, hvor ansættelsesmyndigheden vurderer, at personalereduktioner er eller forudses at blive nødvendige, eller i de særlige tilfælde, hvor personaletilpasninger kan forudses at blive nødvendige for at rette op på en skæv aldersfordeling.

Betalingsprocedurerne og -satserne i dette cirkulære gælder også for folkeskoleljetjenestemænd i ”den lukkede gruppe” og reglementsansatte, som er medlemmer af Pensionsordningen af 1976, i det omfang der indgås aftaler om senior- eller fratrædelsesordninger i henhold til de kommunale regler.

2. Generelle bemærkninger

Etablering af en senior- eller fratrædelsesordning forudsætter en forståelse mellem den ansatte og dennes chef, idet ordningerne hviler på et frivilligheds-

princip. De økonomiske vilkår aftales med den ansatte, som omfattes af ordningen, men formaliseres af vedkommende organisationsrepræsentant inden for rammerne af aftalen.

Personalestyrelsen finder, at ministeriernes departementer i størst muligt omfang bør overlade etablering af senior- og fratrædelsesordninger til de enkelte styrelser, institutioner mv.

Centralorganisationerne har tilkendegivet, at de enkelte forhandlingsberettigede organisationer bør overlade retten til at formalisere aftalerne til de lokale tillidsrepræsentanter med henblik på, at der bør være delegeret aftaleret i samme omfang og til samme niveau på arbejdstager- og arbejdsgiversiden.

Den lokale seniorpolitik og herunder anvendelsen af aftalen om senior- og fratrædelsesordninger forudsættes drøftet i samarbejdsudvalget på normal vis. I øvrigt henvises til Personaleadministrativ Vejledning (PAV) kap. 38 vedrørende senior- og retræteordninger, herunder punktet vedrørende retræteordning for tjenestemandsansatte chefer.

3. Seniorordninger

Der kan aftales seniorordninger for ansatte, der er fyldt 60 år henholdsvis 55 år, og som ansøger om aftrapning i tid, dvs. deltid, eller aftrapning i job/charge, dvs. retræte.

Aftalen giver adgang til, at der for den enkelte ansatte kan aftales en seniorordning, der kombinerer deltid og retræte.

Deltid - §§ 3-5

Etablering af seniorordning med deltid forudsætter

1. at den ansatte er fyldt 60 år
2. at den pågældende har været ansat i de seneste 10 år inden for aftalens dækningsområde,
3. at arbejdstiden udgør mindst 15 timer pr. uge efter nedsættelsen, samt
4. at overenskomsten mv. indeholder hjemmel til deltidsansættelse.

Ansættelsesmyndigheden kan aftale, at der

- a) for overenskomstansatte m.fl. med forsikringsmæssig pensionsordning indbetales et ekstra pensionsbidrag, der maksimalt må svare til forskellen

mellem det aktuelle, samlede pensionsbidrag og det samlede pensionsbidrag ved den hidtidige beskæftigelsesgrad.

- b) for tjenestemænd og ansatte med tjenestemandspensionsret bevilges op til fuld pensionsaldermedregning under deltiden. Det forudsætter, at ansættelsesmyndigheden indbetaler pensionsdækningsbidrag til FL § 36, jf. pkt. 7.

Retræte - §§ 6-9

Etablering af seniorordning med retræte forudsætter

1. at den ansatte er fyldt 55 år,
2. at den pågældende efter ansøgning overgår til en lavere placeret stilling, samt
3. at den pågældende har været ansat på fuld tid i de seneste 10 år i en stilling med ledelsesansvar/arbejdsledelse eller i en tilsvarende krævende stilling med hensyn til indhold og omfang inden for aftalens dækningsområde.

Seniorordning med retræte er ikke begrænset til ansatte i bestemte lønrammer.

Ansættelsesmyndigheden kan

- a) med hensyn til *pension* aftale,
- at overenskomstansatte mfl. med forsikringsmæssig pensionsordning til denne får indbetalt et forhøjet pensionsbidrag, maksimalt op til det samlede pensionsbidrag i den hidtidige stilling
 - at tjenestemænd og ansatte med tjenestemandspensionsret bevarer retten til at få pension beregnet efter den hidtidige, højere pensionsgivende løn. Det forudsætter, at ansættelsesmyndigheden indbetaler pensionsdækningsbidrag til FL § 36, jf. pkt 7.
- b) med hensyn til *løn* aftale,
- at der ydes et personligt, ikke-pensionsgivende tillæg. Tillægget må højst svare til forskellen mellem lønnen, ekskl. pensionsbidrag, i den hidtidige stilling og lønnen, ekskl. pensionsbidrag, i retrætestillingen på tidspunktet for overgangen. Tillægget skal være aftrappet efter højst 3 år og skal aftrappes med mindst 1/3 for hver 12 måneder fra overgangen til retrætestillingen. Tillægget bortfalder altid ved udgangen af den måned, hvori den ansatte fylder 65 år (for ansatte, som er fyldt 60 år før den 1. juli 1999, dog senest ved det fyldte 67. år).

Seniorordning med retræte med aftalt fratrædelsestidspunkt

Efter aftale mellem den ansatte og ansættelsesmyndigheden kan det være et led i en seniorordning med retræte, at den pågældende fratræder efter en periode på højst 7 år og senest ved det fyldte 65 år (for ansatte, som er fyldt 60 år før den 1. juli 1999, dog senest ved det fyldte 67. år). I så fald kan det med organisationsrepræsentanten aftales, at overgangen til den lavere løn i retrætestillingen sker på én gang, eller at aftrapningen af det personlige tillæg sker gradvis over en periode på op til 5 år. Overgang til den lavere løn på én gang kan blandt andet anvendes i situationer, hvor der etableres særlige seniorstillinger.

Fastholdelse - §§ 10-11

Etablering af seniorordning med fastholdelse forudsætter, at den ansatte er fyldt 62 år.

Ansættelsesmyndigheden kan bevilge

- a) op til 1 dags frihed med løn pr. måned, som kan afvikles som hele eller halve arbejdsdage, enkeltvis eller i sammenhæng, samt som enkelttimer. Ansættelsesmyndigheden fastsætter efter drøftelse med den ansatte afviklingstidspunkt og/eller afviklingsbetingelser
- b) en særlig fastholdelsesbonus, som kommer til udbetaling, hvis den pågældende udskyder sin fratræden indtil et nærmere aftalt tidspunkt.

Hvis ansættelsen ophører før det aftalte tidspunkt, bortfalder fastholdelsesbonusen. Som led i den lokale aftale kan der dog fastsættes særlige vilkår for så vidt angår afsked, som er begrundet i stillingsnedlæggelse/bevillingsmangel.

4. Lokal finansiering af seniorordninger

Den enkelte ansættelsesmyndighed afholder selv inden for gældende bevillinger alle udgifter, der er forbundet med lokale aftaler om seniorordninger.

Pensionsdækningsbidrag til FL § 36

Ved seniorordning med retræte er ansættelsesmyndighedens bevilling af, at tjenestemænd og ansatte med tjenestemandspensionsret bevarer retten til at få pension beregnet efter den hidtidige, højere pensionsgivende løn, betinget af, at ansættelsesmyndigheden løbende til FL § 36 indbetaler et pensionsdækningsbidrag på 15 pct. af differencen mellem den pensionsgivende løn i den hidtidige stilling og den pensionsgivende løn i retrætestillingen, jf. pkt. 7.

Indbetaling af pensionsdækningsbidrag til FL § 36 er ligeledes en betingelse for, at ansættelsesmyndigheden kan bevilge, at tjenestemænd og ansatte med tjenestemandspensionsret ved seniorordning med deltid tillægges fuld eller forhøjet pensionsaldermedregning, jf. pkt. 7.

5. Mulighed for efterløn, delpension mv.

Ansatte, som overgår til deltid, har eventuelt mulighed for at modtage efterløn fra vedkommende arbejdsløshedskasse, der vil kunne oplyse den ansatte nærmere herom.

I nogle tværgående pensionskasser er der mulighed for fra det 60. år at få delvis alderspension ved overgang til deltidsansættelse. Vedkommende pensionskasse vil kunne oplyse den ansatte nærmere herom, herunder foretage en konkret beregning.

Ansatte, der overgår til deltid, har eventuelt mulighed for at modtage social delpension fra vedkommende bopælskommune, der vil kunne oplyse den ansatte nærmere herom.

6. Frivillige fratrædelsesordninger §§ 12-18

Forudsætninger for indgåelse af aftaler om frivillig fratræden

Ansættelsesmyndigheden afgør, om aftalen skal anvendes lokalt. Aftalen kan kun anvendes under de forudsætninger, som er anført i § 12.

Aftale om fratrædelsesordning forudsætter, at den ansatte er fyldt 62 år, men ikke 65 år (dog 67 år for ansatte, som er fyldt 60 år før den 1. juli 1999), og at den ansatte søger fratræden på grund af alder.

Tjenestemænd samt ikke-tjenestemænd med tjenestemandspensionsret mellem 60 og 62 år, der har været beskæftiget med ganske særligt belastende arbejde, kan dog tillægges op til 2 års ekstraordinær pensionsalder i forbindelse med frivillig fratræden.

Tjenestemænd med tjenestefrihed uden løn kan også omfattes af en fratrædelsesordning.

Vedrørende de enkelte ydelser

For tillægelse af ekstraordinær pensionsalder til tjenestemænd og ansatte med tjenestemandspensionsret, jf. §§ 14 og 18, skal ansættelsesmyndigheden indbetale et kapitalbeløb til FL § 36, jf. pkt. 8.

Størrelsen af den supplerende ydelse kan aftales frit inden for de opstillede intervaller, jf. § 13. Udbetaling af den supplerende ydelse ophører ved det fyldte 65. år (dog 67. år for ansatte, som er fyldt 60 år før den 1. juli 1999). Den supplerende ydelse udbetales 1 gang årligt, første gang i tilknytning til fratrædelsen.

Den løn i de nye lønsystemer, som den supplerende ydelse, jf. aftalens § 13, stk. 3, skal beregnes ud fra, udgør basislønnen samt eventuelle kvalifikations-tillæg og funktionstillæg.

Fratrædelsesbeløb til overenskomstansatte mfl., jf. § 15, udbetales ved fratrædelsen, medmindre andet er aftalt lokalt.

Fratrædelsesbeløb efter § 15 kan i visse tilfælde have indflydelse på, fra hvilket tidspunkt et medlem af en arbejdsløshedskasse kan overgå til efterløn. Da det er vedkommende arbejdsløshedskasse, der som 1. instans træffer afgørelse om tidspunktet for overgang til efterløn, må den ansatte rette henvendelse til arbejdsløshedskassen for vejledning.

Lokal finansiering af fratrædelsesordninger

Den enkelte ansættelsesmyndighed afholder selv inden for gældende bevillinger alle udgifter, der er forbundet med fratrædelsesordninger.

For tillægelse af ekstraordinær pensionsalder til tjenestemænd og ansatte med tjenestemandspensionsret skal ansættelsesmyndigheden indbetale et kapitalbeløb til FL § 36, jf. pkt. 8.

7. Betaling for seniorordninger

Løbende indbetaling af pensionsdækningsbidrag

Seniorordning med deltid

Pensionsdækningsbidraget beregnes som 15 pct. af differencen mellem den pensionsgivende løn ved den hidtidige beskæftigelsesgrad og den pensionsgivende løn ved den reducerede beskæftigelsesgrad.

Seniorordning med retræte

Pensionsdækningsbidraget beregnes som 15 pct. af differencen mellem den pensionsgivende løn på den hidtidige stillings skalatrin og den pensionsgivende løn på retrætestillingens skalatrin.

Betalingsprocedure

SLS-lønnede

Indbetaling af pensionsdækningsbidrag for tjenestemænd med seniorordninger, som aflønnes via Statens Lønssystem, sker via kodning i SLS-systemet.

For nærmere information henvises til Økonomistyrelsens SLS-brugervejledning.

Først når bidragsindbetalingen er iværksat, kan ansættelsesmyndigheden opdatere PENSAB i overensstemmelse med senioraftalen.

Andre end SLS-lønnede

Med henblik på opkrævning af pensionsdækningsbidrag for tjenestemænd med seniorordninger, som ikke aflønnes via SLS, sender ansættelsesmyndigheden kopi af den konkrete senioraftale til Økonomistyrelsen.

Personalestyrelsen beregner pensionsdækningsbidraget og opkræver det løbende hos ansættelsesmyndigheden.

Ansættelsesmyndigheden kan opdatere PENSAB i overensstemmelse med senioraftalen, når meddelelse herom er modtaget fra Økonomistyrelsen.

8. Betaling for frivillige fratrædelsesordninger

Supplerende ydelse

En supplerende ydelse udbetales én gang årligt indtil det fyldte 65. år (dog 67 år for ansatte, som er fyldt 60 år den 1. juli 1999).

Den supplerende ydelse til pensionerede tjenestemænd m.fl., som var aflønnet via SLS, anvises af Økonomistyrelsen via SCP-systemet mod refusion fra ansættelsesmyndigheden. Udgiften til den supplerende ydelse konteres automatisk via SCP-systemet.

Ansættelsesmyndigheden anmoder Økonomistyrelsen om at anvise den supplerende ydelse og oplyser til brug herfor ydelsens størrelse og registreringsnummeret på den myndighed, som skal afholde udgiften.

Som dokumentation indsender ansættelsesmyndigheden desuden til Økonomistyrelsen en kopi af den konkrete aftale om frivillig fratræden.

Den supplerende ydelse reguleres med den af finansministeren fastsatte procentregulering af tjenestemandspensioner.

For ikke SLS-lønnede sørger ansættelsesmyndigheden selv for anvisning af den supplerende ydelse.

Tillæggelse af ekstraordinær pensionsalder

For tillæggelse af ekstraordinær pensionsalder til tjenestemænd og ansatte med tjenestemandspensionsret skal ansættelsesmyndigheden indbetale et kapitalbeløb til Finanslovens § 36.

De i bilag 1-3 fastsatte satser for tilkøb af ekstraordinær pensionsalder gælder for frivillig fratræden i perioden fra 1. april 2005 til 31. marts 2008.

Satserne i bilag 1 gælder for tjenestemænd m.fl., som er født senest den 30. juni 1939.

Satserne i bilag 2 gælder for tjenestemænd m.fl., som er født efter den 30. juni 1939, men inden den 1. juli 1944.

Satserne i bilag 3 gælder for tjenestemænd m.fl., der er født den 1. juli 1944 eller senere.

Betalingsprocedure

SLS-lønnede

Indbetaling af kapitalbeløb for tillæggelse af ekstraordinær pensionsalder for tjenestemænd m.fl., som aflønnes via Statens Lønssystem, sker via ansættelsesmyndighedens kodning i SLS-systemet.

For nærmere information henvises til Økonomistyrelsens SLS-brugervejledning.

Først når indbetalingen er sket, kan ansættelsesmyndigheden opdatere PENSAB i overensstemmelse med aftalen om frivillig fratræden.

Andre end SLS-lønnede

Med henblik på opkrævning af kapitalbeløb for tillægelse af ekstraordinær pensionsalder for tjenestemænd m.fl., som ikke aflønnes via SLS, sender ansættelsesmyndigheden kopi af den konkrete aftale om frivillig fratræden til Økonomistyrelsen.

Økonomistyrelsen beregner kapitalbeløbet og sender en opkrævning til ansættelsesmyndigheden.

Ansættelsesmyndigheden kan opdatere PENSAB i overensstemmelse med aftalen om frivillig fratræden, når Økonomistyrelsen har fremsendt kvittering for beløbet.

Af hensyn til rettidig beregning og anvisning af pensionen bør ansættelsesmyndigheden iværksætte betalingsforløbet senest 2 måneder før tjenestemandens fratræden til pension.

9. Ikrafttræden

Cirkulæret har virkning fra den 1. april 2005.

Samtidig ophæves Finansministeriets cirkulære af 21. november 2002 om senior- og fratrædelsesordninger (Perst. nr. 041-02).

Finansministeriet, Personalestyrelsen

Den 7. oktober 2005

P.M.V.

E.B.

Anne Mette Winckelmann

Aftale om senior- og fratrædelsesordninger

Kapitel 1. Aftalens dækningsområde

§ 1. Aftalen omfatter:

- 1) tjenestemænd i staten og folkekirken,
- 2) tjenestemandslignende ansatte, der er ansat ved statstilskudsberettigede institutioner og som er medlemmer af statsgaranterede pensionskasser,
- 3) tjenestemandslignende ansatte i staten, folkekirken og statstilskudsberettigede institutioner med forsikringsmæssige pensionsordninger,
- 4) civilarbejdere i forsvaret, fastansatte håndværkere i DSB med tjenestemandspensionsret i henhold til lønnings- og klassificeringslovens § 22, stk. 11, og
- 5) ansatte i staten, folkekirken og statstilskudsberettigede institutioner, der er omfattet af overenskomster indgået på den ene side af eller efter bemyndigelse fra Finansministeriet og på den anden side af de underskrivende centralorganisationer eller organisationer, der er tilsluttet til disse.

Stk. 2. Senior- og fratrædelsesordninger, for en eller flere ansatte, formaliseres inden for de i vedkommende kapitel fastsatte rammer – mellem ansættelsesmyndigheden og vedkommende organisationsrepræsentant, idet vilkårene afstemmes efter den enkelte ansattes forhold. Det forudsættes, at centralorganisationerne delegerer aftaleretten.

Kapitel 2. Gradvis tilbagetrækning

§ 2. Kapitel 2 gælder for ansatte, jf. § 1, der ansøger om gradvis tilbagetrækning inden for de i kapitel 2 fastlagte betingelser.

Stk. 2. Etablering af seniorordning med aftrapning i tid forudsætter, at den ansatte er fyldt 60 år, når seniorordningen træder i kraft.

Stk. 3. Etablering af seniorordning med aftrapning i job/charge forudsætter, at den ansatte er fyldt 55 år, når seniorordningen træder i kraft.

Aftrapning i tid (deltid)

§ 3. Etablering af seniorordning med aftrapning i tid forudsætter, at den ansatte i de seneste 10 år har været ansat inden for staten og folkekirken mv.

Stk. 2. Arbejdstiden skal udgøre mindst 15 timer pr. uge efter nedsættelsen.

§ 4. Ansættelsesmyndigheden kan bevilge tjenestemænd og ansatte med tjenestemandspensionsret fortsat optjening af pensionsalder op til den hidtidige beskæftigelsesgrad.

§ 5. For overenskomstansatte mfl. med forsikringsmæssig pensionsordning kan ansættelsesmyndigheden indbetale et ekstra pensionsbidrag, der højst må svare til forskellen mellem det aktuelle, samlede pensionsbidrag og det samlede pensionsbidrag ved den hidtidige beskæftigelsesgrad.

Aftrapning i job/charge (retræte)

§ 6. Etablering af seniorordning med aftrapning i job/charge forudsætter, at den ansatte efter ansøgning overgår til en lavere placeret stilling efter i de seneste 10 år at have været ansat på fuld tid i en stilling med ledelsesansvar eller arbejdsledelse eller i en tilsvarende krævende stilling inden for staten og folkekirken mv.

§ 7. Ansættelsesmyndigheden kan bevilge, at tjenestemænd og ansatte med tjenestemandspensionsret kan bevare retten til at få pension beregnet efter den hidtidige, højere pensionsgivende løn.

§ 8. For overenskomstansatte mfl. med forsikringsmæssig pensionsordning kan ansættelsesmyndigheden indbetale et ekstra pensionsbidrag, der højst må svare til forskellen mellem det samlede pensionsbidrag i den nye stilling og det samlede pensionsbidrag i den hidtidige stilling.

§ 9. Der kan ydes et personligt, ikke-pensionsgivende tillæg, der højst må svare til forskellen mellem lønnen i den hidtidige stilling og lønnen i den nye stil-

ling på tidspunktet for overgangen. Tillægget skal være fuldt aftrappet efter højst 3 år og skal aftrappes med mindst 1/3 for hver 12 måneder fra overgangen til den nye stilling. Tillægget bortfalder dog fra måneden efter, at den ansatte er fyldt 65 år (for ansatte, som er fyldt 60 år før den 1. juli 1999, dog fra måneden efter, at den ansatte er fyldt 67 år).

Stk. 2. Hvis det er en forudsætning for seniorordningen, at den ansatte fratræder efter en periode på højst 7 år og senest ved det fyldte 65. år (for ansatte, som er fyldt 60 år før den 1. juli 1999, dog senest ved det fyldte 67. år), kan der aftales en anden aftrapning end den i stk. 1 nævnte. Overgang til lavere løn kan ske på én gang eller ved gradvis aftrapning over en periode på højst 5 år.

Kapitel 3. Fastholdelse

§ 10. Ansættelsesmyndigheden kan til en ansat, der er fyldt 62 år, bevilge op til 1 dags frihed med løn pr. måned.

Stk. 2. Friheden kan afvikles som hele eller halve arbejdsdage, enkeltvis eller i sammenhæng, samt som enkelttimer. Ansættelsesmyndigheden fastsætter efter drøftelse med den ansatte afviklingstidspunkt og/eller afviklingsbetingelser.

§ 11. Ansættelsesmyndigheden kan til en ansat, der er fyldt 62 år, bevilge en særlig fastholdelsesbonus, som kommer til udbetaling, hvis den pågældende udskyder sin fratræden indtil et nærmere aftalt tidspunkt.

Kapitel 4. Frivillig fratræden

§ 12. Kapitel 4 gælder for ansatte, der på tidspunktet for fratrædelsen er fyldt 62 år, jf. dog stk. 4 og 5, men ikke 65 år (67 år for ansatte, der er fyldt 60 år før den 1. juli 1999), og som selv søger fratræden på grund af alder.

Stk. 2. Kapitel 4 gælder ikke for ansatte, der afskediges eller fratræder af andre grunde som f.eks. sygdom eller anden utilregnelig årsag.

Stk. 3. Kapitel 4 kan anvendes i de situationer, hvor styrelsen vurderer, at personalereduktioner er eller forudses at blive nødvendige, og hvor det i den forbindelse vil være hensigtsmæssigt at fremme den frivillige fratræden. Hvis ledelsen vurderer, at det kan forudses, at personaletilpasninger kan blive nød-

vendige for at rette op på en skæv aldersfordeling, vil der i særlige tilfælde kunne indgås en aftale om frivillig fratræden.

Stk. 4. Frivillige fratrædelsesordninger vil tillige kunne etableres for ansatte mellem 60 og 62 år, i det omfang ansættelsesmyndigheden efter en konkret vurdering finder, at det er nødvendigt for at fremme den frivillige fratræden i forbindelse med større personalereduktioner.

Stk. 5. For ansatte mellem 60 og 62 år vil der endvidere kunne indgås aftale i overensstemmelse med reglerne i § 14, stk. 5, og § 17, stk. 3.

Tjenestemænd

§ 13. Ansættelsesmyndigheden kan bevilge tjenestemænd en årlig ydelse som supplement til pensionen indtil det fyldte 65. år (for ansatte, som er fyldt 60 år før den 1. juli 1999, indtil det fyldte 67. år).

Stk. 2. Den supplerende ydelse kan udgøre følgende årlige grundbeløb (okt. 1997-niveau):

skalatrín 1-20:	mindst 12.300 kr. og højst 17.700 kr. årlig
skalatrín 21-39:	mindst 17.800 kr. og højst 23.200 kr. årlig
skalatrín 40-53:	mindst 23.400 kr. og højst 28.700 kr. årlig.

For deltidsansatte reduceres den supplerende ydelse i forhold til beskæftigelses omfang.

Stk. 3. Den supplerende ydelse kan for tjenestemænd, der aflønnes efter nye lønsystemer, udgøre følgende årlige grundbeløb (okt. 1997-niveau):

- 199.999 kr.: mindst 12.300 kr. og højst 17.700 kr. årlig
- 200.000 kr - 265.999 kr.: mindst 17.800 kr. og højst 23.200 kr. årlig
- 266.000 kr. og derover : mindst 23.400 kr. og højst 28.700 kr. årlig.

Deltidsansatte indplaceres i lønintervallerne på grundlag af den aktuelle løn omregnet til fuldtidsbeskæftigelse. Den supplerende ydelse reduceres herefter i forhold til beskæftigelses omfang.

Stk. 4. Den supplerende ydelse reguleres med den af finansministeren fastsatte procentregulering af tjenestemandspensioner.

§ 14. Ansættelsesmyndigheden kan tillægge tjenestemænd 2 - 4 års ekstraordinær pensionsalder.

Stk. 2. Ansættelsesmyndigheden kan herudover yde et fratrædelsesbeløb efter nedenstående regler:

- 1) ved ydelse af 2 års pensionsalder kan der ydes op til 6 måneders løn
- 2) ved ydelse af mere end 2 års og til og med 3½ års pensionsalder kan der ydes op til 3 måneders løn
- 3) ved ydelse af mere end 3½ års pensionsalder kan der ikke ydes et fratrædelsesbeløb.

Stk. 3. Hvis en tjenestemand mangler mindre end 2 år i at opnå fuld pensionsalder, kan der tillægges mindre end 2 års ekstraordinær pensionsalder. Herudover kan der tillige ydes et fratrædelsesbeløb på 3 - 6 måneders løn.

Stk. 4. Der kan maksimalt tillægges ekstraordinær pensionsalder for et tidsrum svarende til perioden fra fratrædelsen til det fyldte 70. år, og ingen tjenestemand kan opnå mere end 37 års pensionsalder.

Stk. 5. Tjenestemænd samt ikke-tjenestemænd med tjenestemandspensionsret mellem 60 og 62 år, der har været beskæftiget med ganske særligt belastende arbejde, og som ikke omfattes af en frivillig fratrædelsesordning i henhold til § 12, stk. 4, kan, jf. § 12, stk. 5, tillægges op til 2 års ekstraordinær pensionsalder i forbindelse med frivillig fratræden.

Stk. 6. Fratrædelsesbeløb beregnes efter bestemmelsen i § 15, stk. 3.

Overenskomstansatte m.fl.

§ 15. Ansættelsesmyndigheden kan yde et fratrædelsesbeløb til overenskomstansatte m.fl., der har været uafbrudt beskæftiget i staten eller folkekirken i 12, 15 eller 18 år. Fratrædelsesbeløbet svarer til:

- 1 måneds løn efter 12 års uafbrudt beskæftigelse
- 2 måneders løn efter 15 års uafbrudt beskæftigelse
- 3 måneders løn efter 18 års uafbrudt beskæftigelse.

Stk. 2. I særlige tilfælde kan de i stk. 1 nævnte fratrædelsesbeløb forhøjes og/eller de hertil knyttede beskæftigelseskrav nedsættes, dog således at der maksimalt kan ydes et fratrædelsesbeløb svarende til:

- 2 måneders løn efter 9 års uafbrudt beskæftigelse
- 4 måneders løn efter 12 års uafbrudt beskæftigelse
- 6 måneders løn efter 15 års uafbrudt beskæftigelse.

Stk. 3. Fratrædelsesbeløbet beregnes på samme måde som løn under sygdom, dog ekskl. eget og arbejdsgivers pensionsbidrag. Der indbetales ikke eget pensionsbidrag og arbejdsgivers pensionsbidrag af fratrædelsesbeløbet, ligesom der ikke betales feriepenge af fratrædelsesbeløbet.

§ 16. Ansættelsesmyndigheden kan imødekomme en ansats anmodning om at oppebære sædvanlig løn i en tjenestefrihedsperiode af indtil 7 måneders varighed umiddelbart forud for fratrædelsestidspunktet.

Stk. 2. Tilgodehavende ferie forudsættes i videst muligt omfang afholdt i tjenestefrihedsperioden.

§ 17. Alternativt til §§ 15 og 16 kan ansættelsesmyndigheden indbetale ekstraordinære pensionsbidrag for overenskomstansatte mfl. med forsikringsmæssig pensionsordning.

Stk. 2. Ansættelsesmyndigheden kan indbetale 2 - 4 års ekstraordinært pensionsbidrag (såvel egetbidrag som arbejdsgiverbidrag) til pensionsordningen. Der kan dog maksimalt ydes ekstraordinært pensionsbidrag for et tidsrum svarende til perioden fra fratrædelsen til det fyldte 70. år.

Stk. 3. Til overenskomstansatte mellem 60 og 62 år, der har været beskæftiget med ganske særligt belastende arbejde, og som ikke omfattes af en frivillig fratrædelsesordning i henhold til § 12, stk. 4, kan der, jf. § 12, stk. 5, indbetales op til 2 års ekstra pensionsbidrag i forbindelse med frivillig fratræden.

Stk. 4. De ekstraordinære pensionsbidrag indbetales én gang for alle og beregnes på grundlag af bidraget i den sidste normale lønudbetaling inden fratrædelsen.

Ikke-tjenestemænd med tjenestemandspensionsret

§ 18. Bestemmelsen i § 14 kan ligeledes anvendes for tjenstemandslignende ansatte, der er ansat ved statstilskudsberettigede institutioner og er medlemmer af statsgaranterede pensionskasser, for civilarbejdere i forsvaret og for fastansatte håndværkere i DSB med tjenestemandspensionsret i henhold til lønnings- og klassificeringslovens § 22, stk. 11.

Stk. 2. Som alternativ til stk. 1 kan i stedet anvendes bestemmelserne i §§ 15 og 16.

Kapitel 5. Ikrafttræden og opsigelse

§ 19. Aftalen har virkning fra den 1. april 2005. Samtidig ophæves aftale af 21. november 2002 om senior- og fratrædelsesordninger.

Stk. 2. Aftalen kan af de underskrivende parter hver for deres vedkommende opsiges skriftligt med 3 måneders varsel til en 31. marts, dog tidligst til den 31. marts 2008.

København, den 5. oktober 2005

Statsansattes Kartel

Peter Waldorff

Statstjenestemændenes

Centralorganisation II

Tommy Agerskov Thomsen

Finansministeriet

P.M.V.

E.B.

Anne Mette Winckelmann

Lærernes Centralorganisation
Anders Bondo Christensen

Overenskomstansattes Centralorganisation
Finn Busse Jensen

Akademikernes Centralorganisation
Sine Sunesen

Bilag 1

Satser for køb af pensionsalder som led i frivillig fratræden							
For tjenestemænd født før 01.07.1939. Satser gældende fra den 1. april 2005							
Skaltrin/ Pens.alder	1-16	17-32	33	34	35	36	37
7	55.717	48.701	34.671	34.721	37.641	41.444	44.423
8	56.529	49.398	35.136	35.185	38.105	41.908	44.888
9	57.365	50.114	35.613	35.663	38.583	42.386	45.365
10	58.223	50.850	36.104	36.153	39.073	42.876	45.856
11	59.105	51.606	36.607	36.657	39.577	43.380	46.360
12	60.012	52.383	37.125	37.175	40.095	43.898	46.878
13	60.943	53.181	37.657	37.707	40.627	44.430	47.410
14	61.899	54.001	38.204	38.254	41.174	44.977	47.957
15	62.882	54.843	38.766	38.816	41.736	45.539	48.518
16	63.893	55.709	39.343	39.393	42.313	46.116	49.096
17	64.930	56.599	39.936	39.986	42.906	46.709	49.688
18	65.997	57.513	40.545	40.595	43.515	47.318	50.298
19	67.092	58.452	41.171	41.221	44.141	47.944	50.924
20	68.218	59.417	41.815	41.865	44.785	48.588	51.567
21	69.375	60.409	42.476	42.526	45.446	49.249	52.229
22	70.531	61.400	43.137	43.186	46.106	49.909	52.889
23	71.685	62.388	43.796	43.846	46.766	50.569	53.548
24	72.871	63.405	44.474	44.523	47.443	51.246	54.226
25	74.088	64.448	45.169	45.219	48.139	51.942	54.921
26	75.337	65.519	45.883	45.932	48.852	52.655	55.635
27	76.618	66.616	46.614	46.614	47.937	50.615	52.819
28	77.933	67.744	47.366	47.366	47.659	49.165	50.598
29	79.282	68.901	48.137	48.137	48.137	48.430	49.166
30	80.667	70.087	48.928	48.928	48.928	48.928	48.928
31	82.088	71.305	49.740	49.740	49.740	49.740	49.740
32	83.546	72.555	50.573	50.573	50.573	50.573	50.573
33	85.041	73.837	51.428	51.428	51.428	51.428	51.428
34	86.576	75.153	52.305	52.305	52.305	52.305	52.305
35	88.152	76.503	53.206	53.206	53.206	53.206	53.206
36	89.768	77.888	54.129	54.129	54.129	54.129	54.129
37	91.426	79.310	55.077	55.077	55.077	55.077	55.077
38	93.160	80.795	56.067	56.067	56.067	56.067	56.067
39	94.942	82.323	57.086	57.086	57.086	57.086	57.086
40	96.770	83.890	58.130	58.130	58.130	58.130	58.130
41	98.647	85.499	59.203	59.203	59.203	59.203	59.203
42	100.572	87.149	60.303	60.303	60.303	60.303	60.303
43	102.658	88.937	61.495	61.495	61.495	61.495	61.495
44	104.801	90.774	62.719	62.719	62.719	62.719	62.719
45	107.003	92.662	63.978	63.978	63.978	63.978	63.978
46	109.266	94.601	65.271	65.271	65.271	65.271	65.271
47	113.980	98.642	67.965	67.965	67.965	67.965	67.965
48	121.192	104.823	72.085	72.085	72.085	72.085	72.085
49	129.182	111.672	76.651	76.651	76.651	76.651	76.651
50	141.994	122.654	83.973	83.973	83.973	83.973	83.973
51	158.460	136.767	93.381	93.381	93.381	93.381	93.381
52	175.743	151.581	103.258	103.258	103.258	103.258	103.258
53	195.856	168.821	114.751	114.751	114.751	114.751	114.751
54	220.012	189.526	128.554	128.554	128.554	128.554	128.554

55	247.101	212.745	144.034	144.034	144.034	144.034	144.034
----	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Satser for køb af pensionsalder som led i frivillig fratræden For tjenestemænd født 01.07.1939 – 30.06.1944. Satser gældende fra den 1. april 2005							
Skaltrin/ Pens.alder	1-16	17-32	33	34	35	36	37
7	53.962	46.947	32.917	32.967	35.887	39.690	42.669
8	54.775	47.644	33.381	33.431	36.351	40.154	43.134
9	55.611	48.360	33.859	33.909	36.829	40.632	43.611
10	56.469	49.096	34.349	34.399	37.319	41.122	44.102
11	57.351	49.852	34.853	34.903	37.823	41.626	44.606
12	58.257	50.629	35.371	35.421	38.341	42.144	45.124
13	59.189	51.427	35.903	35.953	38.873	42.676	45.656
14	60.145	52.247	36.450	36.500	39.420	43.223	46.202
15	61.128	53.089	37.012	37.061	39.981	43.784	46.764
16	62.139	53.955	37.589	37.639	40.559	44.362	47.341
17	63.176	54.845	38.182	38.232	41.152	44.955	47.934
18	64.243	55.759	38.791	38.841	41.761	45.564	48.544
19	65.338	56.698	39.417	39.467	42.387	46.190	49.170
20	66.464	57.663	40.061	40.110	43.030	46.833	49.813
21	67.621	58.655	40.722	40.772	43.692	47.495	50.474
22	68.777	59.646	41.383	41.432	44.352	48.155	51.135
23	69.931	60.634	42.042	42.091	45.011	48.814	51.794
24	71.117	61.651	42.719	42.769	45.689	49.492	52.472
25	72.334	62.694	43.415	43.465	46.385	50.188	53.167
26	73.583	63.764	44.128	44.178	47.098	50.901	53.881
27	74.863	64.862	44.860	44.860	46.182	48.861	51.065
28	76.179	65.990	45.612	45.612	45.905	47.411	48.844
29	77.528	67.146	46.383	46.383	46.383	46.676	47.412
30	78.913	68.333	47.174	47.174	47.174	47.174	47.174
31	80.333	69.551	47.986	47.986	47.986	47.986	47.986
32	81.792	70.801	48.819	48.819	48.819	48.819	48.819
33	83.287	72.083	49.674	49.674	49.674	49.674	49.674
34	84.822	73.399	50.551	50.551	50.551	50.551	50.551
35	86.398	74.749	51.451	51.451	51.451	51.451	51.451
36	88.014	76.134	52.375	52.375	52.375	52.375	52.375
37	89.672	77.556	53.322	53.322	53.322	53.322	53.322
38	91.405	79.041	54.313	54.313	54.313	54.313	54.313
39	93.188	80.569	55.331	55.331	55.331	55.331	55.331
40	95.016	82.136	56.376	56.376	56.376	56.376	56.376
41	96.893	83.745	57.448	57.448	57.448	57.448	57.448
42	98.818	85.395	58.549	58.549	58.549	58.549	58.549
43	100.904	87.183	59.741	59.741	59.741	59.741	59.741
44	103.047	89.020	60.965	60.965	60.965	60.965	60.965
45	105.249	90.907	62.224	62.224	62.224	62.224	62.224
46	107.512	92.847	63.517	63.517	63.517	63.517	63.517
47	112.226	96.888	66.211	66.211	66.211	66.211	66.211
48	119.438	103.069	70.331	70.331	70.331	70.331	70.331
49	127.428	109.918	74.897	74.897	74.897	74.897	74.897
50	140.240	120.900	82.218	82.218	82.218	82.218	82.218
51	156.706	135.013	91.627	91.627	91.627	91.627	91.627
52	173.989	149.827	101.503	101.503	101.503	101.503	101.503
53	194.102	167.067	112.997	112.997	112.997	112.997	112.997
54	218.258	187.772	126.800	126.800	126.800	126.800	126.800
55	245.347	210.991	142.280	142.280	142.280	142.280	142.280

Satser for køb af pensionsalder som led i frivillig fratræden							
For tjenestemænd født 01.07.1944 og senere. Satser gældende fra den 1. april 2005							
Skaltrin/ Pens.alder	1-16	17-32	33	34	35	36	37
7	48.157	41.520	28.246	28.296	31.216	35.019	37.999
8	48.926	42.179	28.686	28.735	31.655	35.458	38.438
9	49.717	42.857	29.137	29.187	32.107	35.910	38.890
10	50.529	43.553	29.601	29.651	32.571	36.374	39.354
11	51.363	44.268	30.078	30.128	33.048	36.851	39.831
12	52.220	45.003	30.568	30.618	33.538	37.341	40.321
13	53.101	45.758	31.072	31.121	34.041	37.844	40.824
14	54.006	46.534	31.589	31.638	34.558	38.361	41.341
15	54.936	47.331	32.120	32.170	35.090	38.893	41.873
16	55.892	48.150	32.666	32.716	35.636	39.439	42.419
17	56.874	48.992	33.227	33.277	36.197	40.000	42.980
18	57.883	49.857	33.804	33.854	36.774	40.577	43.556
19	58.919	50.745	34.396	34.446	37.366	41.169	44.149
20	59.985	51.658	35.005	35.055	37.975	41.778	44.757
21	61.079	52.596	35.630	35.680	38.600	42.403	45.383
22	62.173	53.534	36.255	36.305	39.225	43.028	46.008
23	63.264	54.469	36.879	36.929	39.849	43.652	46.631
24	64.386	55.431	37.520	37.570	40.490	44.293	47.273
25	65.538	56.418	38.178	38.228	41.148	44.951	47.931
26	66.719	57.431	38.853	38.903	41.823	45.626	48.606
27	67.931	58.469	39.546	39.546	40.868	43.546	45.750
28	69.176	59.536	40.257	40.257	40.550	42.055	43.488
29	70.452	60.630	40.986	40.986	40.986	41.279	42.016
30	71.762	61.753	41.735	41.735	41.735	41.735	41.735
31	73.106	62.905	42.503	42.503	42.503	42.503	42.503
32	74.486	64.088	43.291	43.291	43.291	43.291	43.291
33	75.901	65.300	44.100	44.100	44.100	44.100	44.100
34	77.353	66.545	44.930	44.930	44.930	44.930	44.930
35	78.844	67.823	45.781	45.781	45.781	45.781	45.781
36	80.372	69.133	46.655	46.655	46.655	46.655	46.655
37	81.941	70.478	47.551	47.551	47.551	47.551	47.551
38	83.581	71.884	48.489	48.489	48.489	48.489	48.489
39	85.267	73.329	49.452	49.452	49.452	49.452	49.452
40	86.997	74.812	50.441	50.441	50.441	50.441	50.441
41	88.773	76.333	51.455	51.455	51.455	51.455	51.455
42	90.594	77.895	52.496	52.496	52.496	52.496	52.496
43	92.567	79.586	53.624	53.624	53.624	53.624	53.624
44	94.595	81.324	54.782	54.782	54.782	54.782	54.782
45	96.679	83.110	55.973	55.973	55.973	55.973	55.973
46	98.820	84.945	57.196	57.196	57.196	57.196	57.196
47	103.280	88.768	59.745	59.745	59.745	59.745	59.745
48	110.102	94.616	63.643	63.643	63.643	63.643	63.643
49	117.662	101.096	67.963	67.963	67.963	67.963	67.963
50	129.783	111.485	74.890	74.890	74.890	74.890	74.890
51	145.361	124.837	83.791	83.791	83.791	83.791	83.791
52	161.712	138.853	93.135	93.135	93.135	93.135	93.135
53	180.741	155.163	104.008	104.008	104.008	104.008	104.008
54	203.594	174.752	117.067	117.067	117.067	117.067	117.067
55	229.223	196.719	131.712	131.712	131.712	131.712	131.712

